

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА ХХ-ГО СТОЛІТТЯ. ПІДГОТОВКА ДО ЗНО

Освітньо-професійна програма: Комп'ютерна інженерія, Менеджмент, Автомобільний транспорт, Технологія легкої промисловості, Дизайн, Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Спеціальність: 274 Автомобільний транспорт, 182 Технологія легкої промисловості, 123 Комп'ютерна інженерія, 126 Інформаційні системи та технології, 073 Менеджмент, 022 Дизайн, 141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

Галузь знань: 27 Транспорт, 18 Виробництво і технології, 12 Інформаційні технології, 07 Менеджмент, 14 Електрична інженерія, 02 Культура і мистецтво

Рівень освіти	Фахова передвища освіта
Освітньо-професійний /освітній ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова (професійної або загальної підготовки)
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/ загальна кількість годин)	4 кредити ЄКТС/ 120 годин
Циклова комісія	Словесних і супільних дисциплін
Мова викладання	Українська
Мета навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни підготовка до зовнішнього незалежного оцінювання із предмету українська література, формування гуманістичного світогляду здобувачів освіти, долучення їх засобами художньої літератури до загальнолюдських і національних цінностей, виховання національно свідомих громадян України, естетичний розвиток молоді, підвищення її загального культурного рівня та розширення культурно-пізнавальних інтересів, сприяння всебічному розвитку здобувачів освіти, їх духовному збагаченню, активному становленню й самореалізації в сучасному світі.
Предмет і завдання дисципліни	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Українська література ХХ століття. Підготовка до ЗНО» є особливості розвитку української літератури у ХХ столітті. Основними завданнями вивчення дисципліни «Маркетингові Українська література ХХ століття. Підготовка до ЗНО» є: - зацікавлення учнів художнім твором як явищем мистецтва слова, специфічним «інструментом» пізнання світу й себе в ньому. - підвищення загальної освіченості учнів, ознайомлення їх із найвизначнішими взірцями української народної творчості та художньої літератури. - додаткова підготовка до успішного складання ЗНО - формування читацької культури учнів, розвиток у них естетичного

	<p>смаку, уміння розрізняти явища високохудожньої та «масової» культури.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формування стійкого інтересу до української літератури як вагомого духовного спадку народу, повноцінного оригінального мистецтва, виховання палкого шанувальника української книги та формування гуманістичного світогляду, духовно багаті особистості, з високими загальнолюдськими морально-етичними орієнтирами. - Сприяння національному самоусвідомленню та стійкому відчуттю приналежності до європейської спільноти. - розвиток творчих і комунікативних здібностей учнів, критичного мислення, культури полеміки, уміння аргументовано доводити власну думку.
<p>Форма підсумкового контролю</p>	<p>Диференційований залік</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовий модуль 1. Модерна українська проза</p> <p>Тема 1. Основні риси українського прозового модернізму Домінуючі особистісні чинники у світогляді людини на рубежі віків. Посилення зв'язку з культурою Європи, активні націотворчі процеси. Основні риси українського модернізму (О. Кобилянська, М. Коцюбинський, В. Стефаник, Леся Українка, М. Вороний, В. Винниченко). Альманах «З-над хмар і з долин», угруповання «Молода муза» – зв'язок зі світовою літературою, «нова школа» у прозі, «нова» драма на рубежі століть.</p> <p>Тема2. Михайло Коцюбинський “Intermezzo”, “Тіні забутих предків” Життя і творчість, гуманізм світогляду. Жанр новели у творчості М.Коцюбинського. Еволюція художньої свідомості: від просвітницьких орієнтацій і реалізму до модернізму. Значення стильового новаторства М.Коцюбинського для української літератури. Психологічна новела “Intermezzo” з жанровими ознаками “поезії у прозі”. Автобіографічна основа. Проблеми душевної рівноваги, повноцінного життя, специфіки творчого процесу. Психологічно переконливе розкриття внутрішнього стану людини. Символічні образи, ускладнена метафора. Поетика імпресіонізму. Повість “Тіні забутих предків”. Трагічна доля Івана й Марічки як наслідок суперечності між мрією та дійсністю. Світ людини у зв'язку зі світом природи. Фольклорне тло твору. Образи й символи твору. Образи Івана та Марічки як втілення романтичної ідеї незнищенності кохання.</p> <p>Тема3. Ольга Кобилянська «Impromtu phantasie» («Фантазія-експромт»), «Valse melancolique» («Меланхолійний вальс»). Життя та творчість авторки, формування поглядів, образи нових жінок-інтелектуалок у новелі «Valse melancolique» та автобіографізм у новелі «Impromtu phantasie».</p> <p>Тема4. Василь Стефаник. «Камінний хрест» Життя і творчість. Творча співдружність В.Стефаника з Л.Мартовичем і Марком Черемшиною (“покутська трійця”). Новаторство письменника. “Камінний хрест” – психологічне розкриття теми еміграції. Історична основа твору. Сюжетно-композиційні особливості. Трагічна подія – композиційний центр новел Стефаника. Драматизм конфлікту, емоційна загостреність зображуваного. Багатозначність символічних образів. Камінний хрест – уособлення долі людини. Ідея нерозривної єдності Івана Дідуха з полем, рідною землею. Останній танець Івана Дідуха перед від'їздом з села як символ трагізму і розпачу прощання з рідним краєм.</p> <p>Тема 5. Володимир Винниченко. Роман «Сонячна машина», новела «Момент» Прозові й драматичні твори В. Винниченка. Перший український науково-фантастичний роман «Сонячна машина». Новела «Момент». Реалістичне змалювання дійсності та філософський підтекст.</p> <p>Змістовий модуль 2. Образне слово поетичного модернізму</p> <p>Тема 6. Особливості українського поетичного модернізму. Поняття про поетичний модернізм.</p> <p>Тема 7.Творчість Лесі Українки Життєвий і творчий шлях. Роль родини, культурного оточення і самоосвіти у</p>

формуванні світобачення письменниці. Збірка поезій «На крилах пісень», її висока оцінка І. Франком. Основні цикли поезій. Неоромантизм як основа естетичної позиції Лесі Українки. Символічність, романтичні образи, образотворчий прийом контрасту (“Contra spem spero!”). “Contra spem spero!” як світоглядна декларація сильної вольової особистості. Громадянська лірика (“І все-таки до тебе думка лине...”, “І ти колись боролась, мов Ізраїль...”). Філософська лірика (“То be or not to be?..”). Пейзажна та інтимна лірика (“Стояла я і слухала весну...”, “Хвиля”, “Все-все покинуть, до тебе полинуть...”, “Уста говорять: “Він навіки згинув!..”). Особливості поетичного стилю Лесі Українки. Драма-феєрія “Лісова пісня”. Фольклорно-міфологічна основа сюжету. Символічність образів Мавки і дядька Лева – уособлення духовності і краси. Мати Лукаша й Килина – антиподи головній героїні Мавці. Симбіоз високої духовності і буденного прагматизму в образі Лукаша. Природа і людина у творі. Неоромантичне утвердження духовно-естетичної сутності людини, її творчих можливостей. Конфлікт між буденним життям і високими пориваннями душі особистості, дійсністю і мрією. Почуття кохання Мавки й Лукаша як розквіт творчих сил людини. Художні особливості драми-феєрії.

Тема 8. Творчість Миколи Вороного та Олександра Олеся

Життя і творчість, багатогранна діяльність.

М.Вороной – “ідеолог” модернізації української літератури. Його творчість – перша декларація ідей і форм символізму. Зміст і художні особливості поезії М.Вороного. Мотив необхідності для поета бути “цілим чоловіком” (“Іванові Франкові”). Єдність краси природи і мистецтва (“Блакитна Панна”). Узагальнено-ідеалізований жіночий образ як сюжетний центр вірша. Згадка про революцію як данина естетиці доби соціальних перетворень (“Інфанта”). Життя і творчість, світоглядні переконання. Неоромантичні, символістські тенденції у творчості (“З журбою радість обнялась...”). Прагнення гармонії людини і природи (“Чари ночі”). Музичність, звукова виразність поезій. Майстерність у відтворенні настрою і почуття. Експресивне висловлювання патріотичних почуттів (“О слово рідне! Орле скутий!..”) Символізм драматичного етюда “По дорозі в Казку”. Дорога в казку – символ духовних поривань людини до кращого життя. Проблема вождя і маси. Лідер – духовно сильна особистість. Трагічна суперечність між духовністю, мрією і жорстокістю.

Змістовий модуль 3 Українська література ХХ ст. як новий етап в історії національної культури. Суспільно-історичні умови розвитку, основні стильові напрями (модернізм, соцреалізм, постмодернізм).

Тема 9. Яскраві представники української модерної літератури

Авангардні тенденції в українській літературі 1920-х років. Поет-футурист М. Семенко. Урбаністичні мотиви його лірики («Бажання», «Місто», «Запрошення»). Павло Тичина. Трагізм творчої долі. Поезії «Арфами, арфами...», «О панно Інно...», «Ви знаєте, як липа шелестить...», «Пам’яті тридцяти». Євген Плужник. Творча біографія. Поезії «Вчись у природи творчого спокою...», «Ніч... а човен – як срібний птах!..». Група «київських неокласиків». Творчий шлях М. Рильського. «Солодкий світ!..», «У теплі дні збирання винограду...».

Тема 10. Розвиток української прози та драматургії 1920-1950-х рр.

Жанрово-стильове розмаїття прози. Нові теми, проблеми. Часткова ідеологічна заангажованість, експериментаторські модерністські пошуки, поєднання національної та європейської традицій.

Микола Хвильовий (М. Фітільов). Життєвий і творчий шлях. Новела «Я (Романтика)». Юрій Яновський. Творча біографія письменника. «Майстер корабля»: новаторство художньої форми, модерний сюжет, умовність фабули. Валер’ян Підмогильний – автор інтелектуально-психологічної прози, перекладач. «Місто» – перший в українській літературі урбаністичний роман. Остап Вишня (П. Губенко). Трагічна

	<p>творча доля. Усмішки «Моя автобіографія», «Письменники», «Сом».</p> <p>Розвиток національного театру («Березіль» Леся Курбаса, Харківський театр ім. І. Франка), драматургії 1920–1930 рр.</p> <p>Тема 11. Література в Західній Україні (до 1939 р.) та еміграційна література.</p> <p>Розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 р. Богдан-Ігор Антонич. Поезії «Зелена Євангелія», «Різдво», «Коляда».</p> <p>Розвиток української літератури в Західній Україні до 1939 р. Богдан-Ігор Антонич. Поезії «Зелена Євангелія», «Різдво», «Коляда».</p> <p>Література письменників-емігрантів. «Празька школа» української поезії та її представники. Євген Маланюк. Коротко про митця. Художнє осмислення героїчної і трагічної історії України в поезії «Уривок з поеми». «Напис на книзі віршів...» – ліричний роздум про призначення поезії, важливості місії поета. Іван Багряний (І. Лозов'ягін). Основні віхи життя й творчості митця, його громадянська позиція. «Тигролови» – перший український пригодницький роман.</p> <p>Тема 12. Українська література 1940-1950 рр.</p> <p>Олександр Довженко. Трагічна творча біографія митця. «Щоденник». «Зачарована Десна». Олесь Гончар. Коротко про письменника. Рання новелістика (1940-ві роки). Мрія і дійсність у новелі «Модри Камень».</p> <p>Змістовий модуль 4. Літературне «шістдесятництво», проза другої половини ХХ ст. та сучасна українська література.</p> <p>Тема 13. Нова хвиля відродження української літератури на початку 1960-х років. «Шістдесятництво» як явище культурологічне й соціальне.</p> <p>Зв'язок із дисидентським рухом. Ідейно-стильове розмаїття, тематична і формотворча новизна творчості «шістдесятників». Творчість Ліни Костенко, Івана Драча. Миколи Вінграновського, Василя Симоненка. Дмитра Павличка.</p> <p>Тема 14. Розвиток української прози другої половини ХХ ст. сучасна українська література</p> <p>Новаторські особливості. Григір Тютюнник. Коротко про письменника і його творчість. «Вічна» тема «любовного трикутника» в новітній інтерпретації («Три зозулі з поклоном»). Історико-культурна ситуація наприкінці ХХ – на початку ХХІ ст. Поезія І. Римарука («Обнови»), Ю. Андруховича («Астролог», «Пісня мандрівного спудея») та О. Забужко («Рядок з автобіографії», «Читаючи історію»). Постмодернізм як один із художніх напрямів мистецтва 1990-х років, його риси у творчості Г. Пагутяк: «Потрапити в сад», «Косар».</p>
<p>Рекомендована література</p>	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. Київ: Грамота, 2018. 256 с. 2. Авраменко О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. Київ: Грамота, 2019. 256 с. 3. Борзенко О., Лобусова О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 240 с. 4. Борзенко О., Лобусова О. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 240 с. 5. Коваленко Л., Бернадська Н. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. Київ: УОВЦ «Оріон», 2018. 320 с. 6. Коваленко Л., Бернадська Н. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. Київ: Вид. дім «Освіта», 2019. 256 с. 7. Слоньовська О., Мафтин Н. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. Київ: Літера ЛТД, 2018. 224 с.

	<p>8. Слоновьовська О., Мафтин Н. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. Київ: Літера ЛТД, 2018. 256 с.</p> <p>9. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 10 кл. / Фасоля А. та ін. Київ: Педагогічна думка, 2018. 192 с.</p> <p>10. Українська література (рівень стандарту): підруч. для 11 кл. / Фасоля А. та ін. Київ: УОВЦ «Оріон», 2019. 240 с.</p> <p>Додаткова:</p> <p>1. Більчук М. Українські та зарубіжні письменники: розповіді про життя і творчість. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 240 с.</p> <p>2. Бондар В. Важкий хрест чи лавровий вінець? Київ: Ярославів Вал, 2010. 368 с.</p> <p>3. Бублейник Л. Слово в українській поезії. Київ: Грамота, 2015. 288 с.</p> <p>4. Гусейнов Г.Дж. Господні зерна. Художньо-документальний життєпис. У 8 кн. Київ: Український письменник, 2011.</p> <p>5. Гусейнов Г.Дж. Незаймані сніги. В 3 кн. Дніпропетровськ: Арт-прес, 2010.</p> <p>6. Жадан С. Метаморфози. 10 українських поетів останніх 10 років. Харків: КСД, 2011. 272 с.</p> <p>7. Ільницький М. Українська літературознавча думка ХХ ст. (Західна Україна, еміграція). Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 352 с.</p> <p>8. Ковалів Ю.І. Історія української літератури: кінець ХІХ - поч. ХХІ ст. У 5 т. Київ: ВЦ «Академія», 2017.</p> <p>9. Кузьменко В. Історія української літератури. ХХ - поч. ХХІ ст. У 3 т. Київ: ВЦ «Академія», 2017.</p> <p>10. Неборак В. Введення в Бу-Ба-Бу: хронопис кінця тисячоліття. Львів: ЛА «Піраміда», 2015. 305 с.</p> <p>11. Харчук Р. Б. Сучасна українська проза. Постмодерний період. Київ: ВЦ «Академія», 2011. 248 с.</p> <p>Internet-ресурси:</p> <p>1. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/120</p> <p>2. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/156</p> <p>3. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/166</p> <p>4. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/63</p> <p>5. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/276</p> <p>6. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/1343</p> <p>7. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/1342</p> <p>8. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/1344</p> <p>9. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/1341</p> <p>10. https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/1345</p>
Види занять, методи і форми навчання	<p>Форми організації освітнього процесу: лекції, семінари, дослідницькі роботи, самостійна робота, консультації зі викладачами, участь у наукових конференціях, екскурсії, дистанційне навчання.</p> <p>Освітні технології: традиційні, інтерактивні, інформаційно-комунікативні, проектного навчання.</p>
Пререквізити	«Українська література», «Зарубіжна література»
Постреквізити	Дисципліни «Українська література», «Теорія літератури», складання ЗНО, здійснення професійної діяльності
Критерії оцінювання	<p>Критерії оцінювання:</p> <p>Оцінка «відмінно» виставляється, якщо здобувач освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або</p>

	<p>оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.</p> <p>Оцінка «добре» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією, але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.</p> <p>Оцінка «задовільно» виставляється, якщо здобувач освіти відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони, однак нездатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.</p> <p>Оцінка «незадовільно» виставляється, якщо здобувач освіти достатньо не володіє навчальним матеріалом, однак фрагментарно, поверхово (без аргументації й обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.</p>
<p>Політика курсу</p>	<p>Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.</p>